

**CERCETĂRI ARHEOLOGICE PREVENTIVE LA
ȘURA MARE – STR. ATELIERULUI F.N.
CAMPANIA 2023 – Suprafața 10**

Adrian Nicolae Șovrea

Lucian Blaga University of Sibiu

nicolae.sovrea@ulbsibiu.ro

Ioan Marian Țiplic

Lucian Blaga University of Sibiu

ioan-marian.tiplic@ulbsibiu.ro

Larisa-Elena Constantinescu

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

larisaelena.constantinescu@ulbsibiu.ro

Abstract: The preventive excavation at Șura Mare (Atelierului Street), in the Hamba Valley terrace near DN14 (Sibiu–Mediaș), aimed to assess the archaeological stratigraphy affected by planned residential development and an access road. The investigated area (c. 1,100 m²; ca. 200 m long) was divided into 26 squares (7×7 m and 6×6 m), excavated by mechanical stripping of overburden followed by manual investigation of features. Despite difficult weather conditions, the work documented a relatively simple stratigraphy across most of the surface: topsoil, a sterile dark humus layer, a Roman occupation horizon frequently mixing with earlier material, and an underlying prehistoric cultural layer, both reaching down to yellow sandy clay subsoil.

The excavation confirmed a multi-period occupation of the zone and refined the local archaeological map by correlating the new surface (S10) with earlier discoveries in the Atelierului neighborhood. Results indicate a prehistoric component dominated by pottery from the Late Bronze Age and Early Iron Age (including Noua and Basarabi/Hallstatt-related material), overlain and locally disturbed by Roman-period activity dated broadly to the 2nd–3rd centuries AD. The Roman horizon often reworked prehistoric deposits, producing mixed assemblages. Nine complexes were recorded: a Roman dwelling (CX1), a substantial prehistoric ash deposit/feature interpreted as an ash-pit or ash-rich complex (CX2) with associated vessels, charcoal, burnt clay and small finds (including a hairpin and a fibula), several clay-extraction pits (CX3–CX8), and a sinuous modern disturbance interpreted as a utility trench (CX9). Overall, the evidence supports sustained and spatially variable use of the terrace, with significant anthropogenic disturbance during the Roman phase and better-preserved prehistoric deposits concentrated around CX2.

Keywords: Șura Mare; Transylvania, preventive archaeology; Roman period; Late Bronze Age–Early Iron Age

INTRODUCERE

Prima menționare a localității Șura Mare este la 1332-1335 după Coriolan Suciul¹ sau la 1377 după Repertoriul județului Sibiu² sub numele de Magnuem Horreum/Magno Horreo. Pe teritoriul localității au fost descoperite materiale arheologice din paleolitic, epoca romană, obiecte din secolul VII. În localitate este o biserică luterană monument istoric. Inițial o bazilică romană, cu turn, trei nave și absidiole în dreptul navelor laterale, biserica a fost modificată în stil gotic către sfârșitul secolului al XV-lea³. În picioare este și biserica ortodoxă de lemn Bunavestire, structură de cult/religioasă datată la 1722⁴.

Situl se află la poalele unui deal pe o terasă superioară a văii Hamba în sud-vestul intravilanului localității înspre ieșirea spre Sibiu. Situl este în curba drumului național 14 (DN14) ce leagă Sibiul de Mediaș și Mediaș de Sighișoara. În direcția Mediaș, situl se află pe partea stângă a DN14 în curba ce se formează înaintea intrării în localitate (vezi hărțile 1-3).

CONTEXT ARHEOLOGIC

Conform Repertoriului Arheologic al județului Sibiu, pe teritoriul localității în punctul Șarba-Saivane a fost semnalată o așezare din perioada paleolitică, iar pe raza localității au fost culese diferite obiecte din perioada romană. Dumitru Popa semnalizează existența unui vicus roman în partea de nord a localității. Repertoriul Arheologic Național a mai înregistrat descoperiri arheologice în punctul Râșloave, aici fiind vorba de descoperiri din mai multe perioade istorice: neolitic, epoca fierului, epoca medievală (secolul al XI-lea). În punctul Valea Rechgraben se observă o fortificație cu val de pământ și șanț, însă epoca nu este precizată⁵.

În urma unor cercetări preventive din anul 2022 echipa noastră a localizat alte trei puncte cu descoperiri în cartierul din strada Atelierului ce arată o locuire în această zonă în perioada preistorică, sfârșitul epocii bronzului, cultura Gava. Aceste trei puncte sunt pe strada Atelierului 5A, 5B și 9C (harta 3). La acestea se mai adaugă cercetarea din anul curent în punctul 11D (harta 3). Acestora se adaugă cercetarea de pe aceeași proprietate cu S10 unde au fost deschise 9 suprafețe (harta 3) fiind identificate două cuptoare de ars ceramică romane (în S4), o locuință din perioada romană (S8), o necropolă din preistorie ce ține de cultura Noua (S3), o groapă ritualică cu trei vase (S3), o anexă gospodărească din perioada romană (S4) cu un mormânt din perioada culturii Noua și alte gropi de extragere a lutului.

ISTORICUL CERCETĂRII

Cercetare s-a desfășurat mecanizat la îndepărtarea straturilor de depunere naturală, dacă nu a prezentat aglomerări de materiale arheologice ce să indice complexe și s-a intervenit manual cu hârlețul, lopata și ustensilele arheologice specifice meseriei în complexele arheologice. Cercetarea s-a desfășurat pe parcursul a două

¹ Coriolan Suciul 1966, p. 178.

² RepArhSb 2003, p. 221.

³ RepArhSb 2003, p. 221.

⁴ RAN, cod 145774.03.

⁵ <http://ran.cimec.ro/sel.asp>

luni (aprilie-mai) în condiții anevoioase, adesea fiind întreruptă activitatea de ploi. Metoda de lucru a urmărit îndepărtarea mecanizată a stratului vegetal pentru a putea contura eventualele complexe iar unde nu a fost cazul adâncirea a fost realizată mecanizat până la sterilul arheologic. Pământul a fost îndepărtat pe nivele adânci în funcție de teren între 60-80 cm în interiorul unor carouri de 7x7 m și de 6x6 m. Carourile au dimensiuni diferite datorate situației în teren și a locuințele din apropiere, ca apoi pe urma observațiilor să fie luate decizii privind fiecare etapă de adâncire. Îndepărtarea nivelelor s-a făcut treptat, în primă fază a fost îndepărtat vegetalul și stratul fără material arheologic aflat între -40-50 cm adâncime. Acesta reprezintă depunerea naturală realizată de-a lungul timpului și care a fost afectată de lucrări agricole rezultând un pământ negru afânat cu materiale organice, în special rădăcini de la diferite plante sălbatice, fiind un strat fără material arheologic. După îndepărtarea acestui strat în interiorul caroului s-a revenit și s-a îndepărtat și ultimul strat dinainte de sterilul arheologic. Acest strat putea fi un nivel de călcare roman sau unul din preistorie sau doar un strat fără material arheologic de obicei maroniu.

Cu excepția a câtorva carouri (carourile 4, 17, 18, 24-26) unde nu au fost urme arheologice, în celelalte suprafețe s-a prezentat sub stratul vegetal un strat cultural arheologic reprezentat prin pământ negru închis la culoare, dens și tare, ce reprezintă în special nivelul de călcare din perioada romană, dar imediat sub acesta în majoritatea carourilor este și un strat cultural preistoric. Însă adesea stratul cultural arheologic conține atât vestigii romane cât și preistorice, arătând că în perioada romană a existat activitate gospodărească ducând la amestecul acestor artefacte.

Astfel în urma cercetării arheologice rezultatele au fost următoarele (harta 6):

- Caroul 1 – două complexe: CX3 și CX4.
- Caroul 2 – strat de cultură roman.
- Caroul 3 – strat de cultură roman.
- Caroul 4 – fără urme arheologice.
- Caroul 5 - strat de cultură roman.
- Caroul 6 - strat de cultură roman.
- Caroul 7 - strat de cultură roman.
- Caroul 8 - strat de cultură, amestec de fragmente ceramice romane și din preistorie.
- Caroul 9 – complexul CX1 (locuința L1).
- Caroul 10 - fără urme arheologice.
- Caroul 11 - strat de cultură roman.
- Caroul 12 - strat de cultură roman ce suprapune un nivel de preistorie.
- Carourile 13-14 – complexul CX2 (cenușar).
- Caroul 15 – strat de cultură din preistorie.
- Caroul 16 – strat de cultură roman.
- Caroul 17 – fără urme arheologice.
- Caroul 18 – complexe CX8 și CX9.
- Caroul 19 - complexe CX8 și CX9.
- Caroul 20 – complexe CX5 și CX9.
- Caroul 21 – complexul CX9.
- Caroul 22 – complexe CX6 și CX7.

- Carourile 23-26 – fără urme arheologice.

PREZENTAREA REZULTATELOR

Stratigrafia generală a suprafeței cercetate. Cercetarea arheologică a presupus deschiderea unei suprafețe de aprox. 1100 m² ce suprapune un drum de acces la 9 locuințe ce se vor ridica pe această proprietate. Astfel s-a putut observa întreaga stratigrafie pe o lungime de aproximativ 200 m. În linii generale stratigrafia nu este complexă, excepție fiind în zona complexului CX2. În rest aceasta este formată din stratul vegetal, urmată de un strat de pământ negru fără materiale arheologice, ca apoi să vină un nivel roman semnalat prin fragmente ceramice ce suprapune un strat din preistorie ce a fost adesea atins de activitățile zilnice din perioada romană, adesea fragmente romane și din preistorie fiind amestecate. Sub straturile arheologice vine un strat de argilă maronie, dar nu peste tot, ca apoi să avem sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă. Această stratigrafie ce a fost descrisă nu este prezentă peste toată suprafața, ea va fi detaliată în rândurile următoare.

Caroul 1. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 7). Cercetarea arheologică a arătat existența a două complexe: CX3 și CX4, care vor fi prezentate mai jos. În ceea ce privește stratigrafia caroului 1, aceasta prezintă următoarele straturi (fig. 1): vegetal (1), urmat de pământ negru cu rar materiale arheologice din perioada romană (2), apoi un pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă (5). Adâncimea până la care s-a săpat e de -136 cm până la argila galbenă.

CX3. Complexul are dimensiunile 1.15 m N-S și 2.40 m E-V (imag. 8-9). Adâncirea s-a făcut pe suprafața de est a acestui complex până la - 60 cm (fig. 14). În pământul înlăturat au ieșit câteva fragmente ceramice din perioada romană. Complexul este o groapă e extragere a lutului. Alte materiale arheologice nu au ieșit.

CX4. Complexul este un vas din perioada romană în stare fragmentară ce a fost depus aleatoriu fără un context arheologic (imag. 10). S-a făcut și o adâncire în partea de vest pentru a avea o stratigrafie de control, dar care a arătat că sub stratul maroniu vine imediat sterilul arheologic. Vasul se afla la o adâncime de -128-138 cm (fig. 14).

Caroul 2. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 11). Cercetarea arheologică nu a dezvelit complexe arheologice sau alte structuri antropice. În strat au fost recuperate câteva fragmente ceramice romane. De altfel stratigrafia arată un nivel slab arheologic (fig. 1). Aceasta este compusă din vegetal (1), urmat de pământ negru cu rar materiale arheologice din perioada romană (2), apoi un pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă (5). Adâncimea până la care s-a săpat e de -125 cm până la argila galbenă.

Caroul 3. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 12). Ca și în cazul caroului 2, cercetarea arheologică nu a dezvelit complexe arheologice sau alte structuri antropice. În strat au fost recuperate câteva fragmente ceramice romane. De altfel stratigrafia arată un nivel slab arheologic (fig. 2). Aceasta este compusă din vegetal (1), urmat de un pământ negru cu rar materiale arheologice (romane) (2), care se întrerupe și este continuat de un pământ negru fără materiale arheologice (4). Sub acest nivel este un pământ maroniu fără materiale arheologice (3). În final sterilul arheologic, o

argilă galbenă nisipoasă (5). Adâncimea până la care s-a săpat este de -140 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

Caroul 4. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 13). Cercetarea arheologică nu a dezvelit complexe arheologice sau alte structuri antropice. Nu au fost recuperate fragmente ceramice, ceea ce este arătat și de stratigrafie (fig. 2). Aceasta este compusă din vegetal (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (4), apoi stratul de pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și în final argila galbenă nisipoasă. Adâncimea până la care s-a săpat este de -110 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

Caroul 5. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 14). Cercetarea arheologică nu a dezvelit complexe arheologice sau alte structuri antropice. În strat au fost recuperate câteva fragmente ceramice romane și preistorice. Stratigrafia (fig. 3) este compusă din vegetal (1), urmat de pământ negru cu rar materiale arheologice (2), apoi un pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și sterilul arheologic: argilă galbenă nisipoasă. Adâncimea până la care s-a săpat este de -90-100 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

Caroul 6. Prezintă aceleași caracteristici ca și caroul 5. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 15). Cercetarea arheologică nu a dezvelit complexe arheologice sau alte structuri antropice. În strat au fost recuperate câteva fragmente ceramice romane și preistorice. Stratigrafia (fig. 3) este compusă din vegetal (1), urmat de pământ negru cu rar materiale arheologice (2), apoi un pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și sterilul arheologic: argilă galbenă nisipoasă. Adâncimea până la care s-a săpat este de -90-100 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

Caroul 7. Prezintă aceleași caracteristici ca și carourile 5 și 6, dar stratul de depunere se micșorează cu cel puțin 30 cm. Dimensiuni: 7x7 m (imag. 16). Cercetarea arheologică nu a dezvelit complexe arheologice sau alte structuri antropice. În strat au fost recuperate câteva fragmente ceramice romane și preistorice. Stratigrafia (fig. 4) este compusă din vegetal (1), urmat de pământ negru cu rar materiale arheologice (2), apoi un pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și sterilul arheologic: argilă galbenă nisipoasă. Adâncimea până la care s-a săpat este de -65 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

Caroul 8. Dimensiuni 7x7 m (imag. 17). *In situ* a fost surprinsă o locuință din perioada romană, care continuă în caroul 9. Stratigrafia (fig. 4), în ceea ce privește profilul de est, este aceeași: vegetal (1), urmat de pământ negru cu rar materiale arheologice (2), apoi un pământ maroniu fără materiale arheologice (3) și sterilul arheologic: argilă galbenă nisipoasă. Adâncimea până la care s-a săpat este de -65 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

Caroul 9. Dimensiuni 7x7 m (imag. 17). *In situ* a fost surprinsă o locuință din perioada romană. Aceasta va fi descrisă mai jos. În ceea ce privește caroul, stratigrafia profilului de est (fig. 5) este compusă din vegetal (1), apoi un pământ negru cu rar materiale arheologice (2), după care vine un pământ maroniu fără

materiale arheologice (3), iar în final sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă (5). Adâncimea până la care s-a săpat este de -95 cm când a fost atins sterilul arheologic, argila galbenă.

CX1. Dimensiunile complexului sunt de 4.50 m E-V și 4 m N-S, dar intră în profilul de vest (imag. 18). Orientarea locuinței este E-V. S-a conturat în argila galbenă la -66 cm NCA, iar adâncirea în complex a fost de aproximativ -10 cm când s-a ajuns la argila galbenă (imag. 19-20). *In situ* a fost surprinsă și o groapă de par pe latura de est a locuinței (fig. 17). În pământul înlăturat au fost fragmente ceramice și oase de animale. Profilul de vest al locuinței (fig. 16) este compus din vegetal (1), urmat de pământ negru afănat fără materiale arheologice (2). Sub acest strat în dreptul complexului este un pământ negru cu densitate de materiale arheologice (nivel roman) (3), încadrat în afara complexului de un pământ negru cu foarte rar materiale arheologice (romane) (4). Se mai observă o argilă maronie cu pietriș (5) în afara locuinței înspre nord. Stratigrafia se încheie cu un steril arheologic, argilă galbenă nisipoasă (6).

Caroul 9A. Dimensiuni: 1.50x6 m. aceste dimensiuni reduse se datorează terenului. În această parte a suprafeței suntem în dreptul locuințelor și am fost nevoiți să luăm măsuri de precauție pentru a nu avea probleme de stabilitate a gardurilor din beton ale acestor locuințe. Prin urmare am păstrat 1 m distanță față de gardurile acestor locuințe, iar carourile s-au redus la 6x6 m, mai puțin 9A care are aceste dimensiuni reduse. Stratigrafia este aceeași ca la caroul 9.

Caroul 10. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 21). Nu au fost dezvelite complexe arheologice. Stratigrafia este alcătuită din trei straturi: vegetal (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (2) și sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă (3). Stratigrafia (fig. 6) arată că sterilul este foarte sus față de stratigrafia celorlalte carouri, ceea ce indică că suntem pe partea cea mai înaltă a unui platou, dar care a fost mult nivelat datorită locuirii încă din preistorie. Adâncimea până la care s-a săpat este de -75 cm, dar argila galbenă a început să apară încă de la -45 cm.

Caroul 11. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 22). Nu au fost dezvelite complexe arheologice, dar față de caroul 10 se constată începutul pantei înspre sud, dar și apariția unor straturi de cultură atât din perioada romană cât și din preistorie ce se leagă de CX2. Stratigrafia (fig. 6) este alcătuită din vegetal (1), urmat de pământ negru fără materiale arheologice (2). Sterilul arheologic (3) coboară undeva de la mijlocul caroului și apare un strat de cultură din pământ negru cu materiale arheologice (nivel roman și din preistorie) (4). Următorul stat este un pământ maroniu fără materiale arheologice (5) și apoi sterilul arheologic (3). Adâncimea este de -75 cm, dar înspre sud coboară la -130 cm când este atins din nou sterilul.

Carourile 12-14. Dimensiunile fiecărui carou sunt de 6x6 m (imag. 23-24). Pe suprafața acestor carouri se întinde complexul CX2 ce ține de perioada preistorică. Acesta va fi descris mai jos. În ceea ce privește stratigrafia (fig. 7) aceasta este complexă. Straturile de depunere naturală sunt vegetalul (1) și un pământ negru fără materiale arheologice (2). Urmează apoi nivelul roman reprezentat prin fragmente ceramice în pământ negru (3) ce acoperă nivelul preistoric de călcare

(4). Acest nivel preistoric face parte din complexul CX2, iar stratigrafia va fi explicată mai jos.

CX2. Complexul este de dimensiuni considerabile, ocupând două carouri: 6x12 m. Adâncimea până la care s-a săpat este de -370 cm față de NCA, profilul de est. Complexul s-a conturat în argila galbenă ca o pată neagră imensă (imag. 25). Inițial s-a făcut o adâncire de 30 cm cu cupa excavatorului, însă imediat s-a constatat că este vorba de o situație arheologică complexă, *in situ* apărând trei vase ce inițial păreau urne, iar acest aspect ne-a determinat să intervenim manual. Aceste trei urne au fost numerotate CX2B, CX2C și CX2D, iar CX2A a fost numită o aglomerare importantă de lut roși și fragmente ceramice din capătul de sud al CX2 la intersecția Carou 14 cu Carou 15 (imag. 26-69).

Pe planul inițial (fig. 19) se pot observa aceste complexe, dar și faptul că CX2 este alcătuit din patru zone: una este cea a CX2A unde avem o argilă galbenă amestecată cu negru (numerotată cu 6 pe plan); altă zonă este cea dinspre profilul de vest unde este un pământ negru amestecat cu galben și materiale arheologice rare (7); partea cea mai bogată în materiale arheologice este cea central-estică unde avem și CX2B, CX2C și CX2D, fiind într-un strat de pământ negru afânat cu multe materiale arheologice din preistorie; o altă zonă este cea dinspre nord unde se delimitează un pământ negru lutos cu rar materiale arheologice. Această stare inițială a complexului este la adâncimea de -130-160 cm NCA, profil est. Acestea au fost foto-documentate (imag. 26-29). În continuare adâncirea s-a făcut pe zone pentru a avea un control al situației arheologice, dar și pentru a ține pasul cu vremea, aceasta fiind deosebit de instabilă pentru lunile aprilie-mai. Cum se poate vedea în imaginea 26, mai întâi a fost răzuită zona central-estică tocmai pentru a putea foto-documenta și desena cele patru complexe de aici. După terminarea documentării nu s-a putut lucra din cauza vremii, a plouat. Prin urmare răzuirea în zona vestică s-a făcut în altă zi, de aceea imaginea 26B arată diferențe de nuanțe accentuate: partea central estică mai gri după ploaie, iar partea vestică mai negricioasă și galbenă, proaspăt răzuită. Partea galbenă arată marginea complexului înspre nord-vest.

Datorită terenului care are pantă atât la nord cât și la sud de complex, a fost necesar să aducem la același nivel zona CX2A și zona de nord cu centrul complexului. În urma adâncirii s-a conturat mul mai bine CX2A (imag. 30B), iar în partea de nord se observă marginea complexului prin apariția sterilului arheologic, argila galbenă (imag. 30A). În același timp a fost săpat și CX2B, aflat la același nivel cu CX2A și la +30 cm față de zona centrală (imag. 26-27). CX2A s-a conturat ca un vas ce părea a fi o urnă îngropată (imag. 27A-B), dar apoi după curățare s-a observat că este un vas păstrat fragmentar *in situ* și așezat cu buza în jos (imag. 27C-D), fiind un vas obișnuit ce a fost uitat sau aruncat.

Următoarea etapă în cercetarea complexului CX2 s-a concentrat pe partea central-estică (fig. 41 și 42) pentru a obține informații cu privire la complexe existente și la cele ce se prefigurau sub CX2D. De asemenea această zonă, față de celelalte, continua să aibă un pământ negru afânat cu materiale arheologice. CX2C, inițial părea o urnă (imag. 28), dar după o altă adâncire s-a dovedit a fi un vas ce s-a păstrat parțial *in situ* (imag. 40 și 41). În ceea ce privește CX2D s-a dovedit a fi un fragment de vas de mari dimensiuni (imag. 35), dar după adâncire au sub CX2D alte două complexe interesante: CX2E și CX2F (imag. 34 și 35). După demontarea lui CX2B s-a constatat existența unei aglomerări de cărbune și cenușă cu câteva

fragmente ceramice ce s-a considerat ca făcând totuși parte din CX2B și numerotată CX2B1 (imag. 33). La demontare nu au rezultate informații suplimentare. După o nouă adâncire și demontarea lui CX2F s-a constatat că CX2E este mult mai întins prezentând o aglomerare de fragmente ceramice, cărbune și lut ars. Această aglomerare a fost numită CX2E1 (imag. 38).

Deoarece era necesar să verificăm și suprafața de vest pentru a fi sigur că nu mai există materiale arheologice, s-a continuat astfel adâncirea pe suprafața de vest (imag. 39A), ca apoi să ne adâncim pe suprafața de est (imag. 39B). Zona de vest este un amestec de lut galben cu urme de negru fără materiale arheologice. Adâncirea nu a mai continuat, suprafața rămânând martor, dar și treaptă de acces pentru roabe și încărcarea pământului de pe suprafața de est.

În zona de est situația a fost diferită. Datorită faptului că nu se întrevedea fundul complexului și doar pământul negru afânat cu materiale arheologice a devenit un pământ mai lutos, dar tot cu materiale arheologice, adâncirea a continuat inițial pe suprafața de sud a complexului în zona central-estică, pentru a avea astfel o situație de control (imag. 40-41). Așa cum se vede în imaginile 40-41 s-a făcut inițial o decapare pe toată jumătatea de sud, apoi s-a făcut o casetă de control în colțul de nord-vest, ca să se continue cu nivelare pe întreaga suprafață de sud ce a arătat că înspre vest vine sterilul arheologic (imag. 47), dar cu un pământ negru și cu materiale arheologice înspre profil est. În final s-a ajuns la fundul suprafeței de sud. A fost desenat profilul de nord al suprafeței de sud (fig. 22) unde se pot vedea straturile inferioare ale complexului: (1) pământ negru afânat cu materiale arheologice din preistorie; (2) pământ negru afânat cu urme de galben și materiale arheologice din preistorie; (3) pământ negru-lutos amestecat cu galben și rar fragmente ceramice; (4) steril arheologic: argilă galbenă-prăfoasă; (5) steril arheologic: argilă galben-maronie. Adâncirea pe suprafața de nord nu a venit cu informații suplimentare (imag. 42) ajungându-se la sterilul arheologic (imag. 43-45). Profilul de vest al CX2 (fig. 18) este format din vegetal (1) cu o groapă din pământ cu materiale contemporane (9), ce sunt urmate de un pământ afânat fără materiale arheologice (2) și un pământ negru cu materiale arheologice (romane) (3). Stratul 3 ocupă partea centrală a profilului în dreptul complexului. Se mai observă o groapă din argilă galbenă cu urme de negru (5). Sterilul arheologic este o argilă galbenă nisipoasă (7), dar și un pământ galben cu urme de negru (11). Deasupra sterilului este nivelul preistoric ce ține direct de CX2 fiind un pământ negru amestecat cu galben și foarte rar materiale arheologice (preistorie) (8). Înspre sud apare un pământ negru cu foarte rar materiale arheologice (10) ce înlocuiește stratul 3 înspre sud. Profilul de est al CX2 este format din: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) pământ negru cu materiale arheologice (nivel roman); (4) pământ negru cu pigment galben ce conține materiale arheologice (nivel preistorie) și cu urme de cărbune; (5) groapă: pământ galben cu pigment negru; (6) lentilă de pământ galben; (7) pământ negru afânat cu urme de cărbune și cu oase de animale + materiale arheologice (preistorie); (8) pământ negru amestecat cu galben și cu materiale arheologice (preistorie); (9) pământ galben amestecat cu negru și rar cu materiale arheologice (preistorie); (10) pământ negru afânat cu urme de galben și cu materiale arheologice (preistorie); (11) CX2F: pământ cu cărbune și pigment de lut ars și cu fragmente ceramice (preistorie); (12) CX2E: bucăți de lut ars roșiatic cu fragmente ceramice (preistorie); (13) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

În CX2 au ieșit diverse fragmente ceramice din preistorie cu ornamente cu incizii, brâu alveolat, dar și vase cu toarte. Câteva dintre acestea au fost adăugate la raport (imag. 66-71). De asemenea au fost recuperate două obiecte de port și podoabă: un ac de păr și o fibulă (imag. 72).

Caroul 15. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 47). Nu au fost descoperite complexe sau alte structuri antropice. Se poate observa nivelul preistoric ce ține încă de CX2, dar nu și cel roman. Stratigrafia (fig. 8) arată că sub vegetal (1) vine un pământ negru fără materiale arheologice (2). Se observă stratul preistoric din pământ negru cu materiale arheologice (ceramică din preistorie) (4). Sub acest strat este un pământ negru cu urme de galben și cu materiale arheologice (nivel preistoric) (6) și în final sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă (3). Adâncimea până la care s-a săpat diferă, înspre nord s-a ajuns la -175 cm, iar la sud -65 cm când a fost atins sterilul.

Caroul 16. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 48). Nu au fost descoperite complexe sau alte structuri antropice. Dispare stratul preistoric, dar se vede nivelul roman. Stratigrafia (fig. 8) este formată din următoarele straturi: vegetalul (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (2), apoi un pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (nivel roman) (7) și steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă (3). Adâncimea până la care s-a săpat este de -65 cm.

Caroul 17. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 49). Nu se observă strat arheologic. Stratigrafia (fig. 8) arată existența vegetalului (1), sub care este un pământ negru fără materiale arheologice (2) și sterilul arheologic, argila galbenă (3). Adâncimea până la care s-a săpat este de -65 cm.

Caroul 18. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 50). *In situ* au fost surprinse parțial două complexe, anume parte din CX9, care este un fost șanț de țeavă de apă și se poate observa pe grundul acestui carou. De asemenea parțial a fost surprins și complexul CX8. Ambele complexe vor fi descrise la caroul 19. Stratigrafia este simplă fiind formată din trei straturi: vegetalul (1) sub care este un pământ negru fără materiale arheologice (2) și sterilul arheologic, argila galbenă (3). Adâncimea până la care s-a săpat este de -65 cm.

Caroul 5. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 51). *In situ* au fost cercetate două complexe arheologice: CX8 și sondajul de la CX9 (fig. 12). Acestea vor fi descrise mai jos. În ceea ce privește caroul în sine, stratigrafia (fig. 9) este mai diversă și formată din vegetal (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (2), apoi un pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (nivel roman) (7). Urmează un nivel format din două straturi: un pământ maroniu fără materiale arheologice (5), care se termină pe la mijlocul profilului și care e continuat de un pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice (8). În final este sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă. Adâncimea până la care s-a ajuns este de -90 cm.

CX8. Dimensiunile casetei sunt 2 m N-S și 1.70 E-V (imag. 52-54) (fig. 12). S-a săpat până la adâncimea de -40 cm. Inițial a fost săpată jumătatea de sud a complexului. În pământul înălțurat au ieșit câteva fragmente din preistorie. În cele din urmă a fost săpat tot complexul, dar nu au fost obținute alte informații arheologice suplimentare.

CX9. Complexul are o formă sinuoasă și pare a fi fost șanțul unei țevi/conducte de apă (imag. 55). În sondajul efectuat au fost găsite câteva cărămizi contemporane. Complexul se întinde pe patru carouri (fig. 12) și pare a continua sub locuințele deja existente.

Caroul 19. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 56). A fost semnalat un complex, CX5. De asemenea continuă CX9. *In situ* a fost surprinsă și o țeavă de apă/gaz. Complexul CX5 va fi descris mai jos. În ceea ce privește caroul 20 stratigrafia acestuia este formată din straturile vegetal (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (2), apoi un strat de cultură din pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistorie) (4). Urmează un pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice (8), iar în sterilul arheologic, o argilă galbenă nisipoasă (3) este și țeava de apă sau de gaz (9). Adâncimea până la care s-a ajuns este de -105 cm.

CX5. Dimensiunile complexului sunt de 1.30 m N-S și 1.40 m E-V (imag. 57-58). După conturare s-a început adâncirea pe jumătatea de sud a acestuia, iar în pământul înlăturat au ieșit câteva fragmente ceramice din preistorie. Adâncimea până la care s-a săpat a fost de -45 cm. S-a determinat ca fiind groapă de extragere a lutului.

Caroul 21. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 59). În acest carou avem continuarea aceluși șanț ce ține de CX9 și care intră în profilul de vest (fig. 12). Alte complexe nu au ieșit. Adâncimea până la care s-a săpat este de -110 cm când a fost atins sterilul arheologic. Stratigrafia este compusă din vegetal (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (2), apoi avem un strat de cultură din pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistorie) (4) și un pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice (8). În final sterilul arheologic, o argilă galbenă (3).

Caroul 22. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 60). În caroul 22 avem aceeași stratigrafie compusă din vegetal (1), urmat de un pământ negru fără materiale arheologice (2), apoi avem un strat de cultură din pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistorie) (4) și un pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice (8). În final sterilul arheologic, o argilă galbenă (3). S-a săpat până la -110 cm. Au fost cercetate două complexe arheologice: CX6 și CX7.

CX6. Dimensiunile complexului sunt de 1.75 m N-S și 1.25 m E-V (imag. 61-62). După conturarea complexului s-a început adâncirea în jumătatea de nord a acestuia. În umplutura de pământ au ieșit câteva fragmente ceramice din preistorie și un os de animal. Adâncimea până la care s-a săpat este de -65 cm. S-a constatat ca fiind o groapă de extragere a lutului.

CX7. Complexul a fost surprins doar parțial *in situ*, marea majoritatea a acestuia intrând în profilul de vest. Adâncimea până la care s-a săpat este de -142 cm și -262 cm NCA (imag. 63-64). În pământul de umplutură au ieșit fragmente ceramice din preistorie. Stratigrafia acestui complex este mai diversă fiind formată din vegetal (1), urmat de un pământ negru afânat fără materiale arheologice (2), apoi un pământ negru afânat cu rar materiale arheologice (nivel roman) (3). Stratigrafia continuă cu un pământ negru cu urme de galben și rar materiale arheologice (nivel preistorie) (4) și un pământ negru amestecat cu galben și rar fragmente ceramice (preistorie) (5). Înainte de a ajunge la sterilul arheologic, din argilă galbenă nisipoasă (7) se mai observă un strat de pământ galben cu urme de negru (6).

Caroul 23. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 65). În caroul 23 avem aceeași stratigrafie ca și în caroul 22 cu diferența totuși că apare o groapă din pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (nivel roman) (7), iar nivelul de cultură arheologică format din pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistorie) (4), dispare. Adâncimea până la care săpat este de -160 cm. Nu au fost semnalate complexe arheologice.

Caroul 24. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 65). Următoarele 3 carouri arată că nu mai există cultură arheologică, fiind o zonă cu multă depunere de pământ nisipos galben. Stratigrafia este compusă din vegetal (1), urmată de un pământ negru fără materiale arheologice (2), apoi de un pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice (8) și sterilul arheologic, argila galbenă (3).

Carourile 25-26. Dimensiuni: 6x6 m (imag. 65). Se observă două straturi, unul cel vegetal și altul un strat masiv pământ galben nisipos fără materiale arheologice. Nu există strat de cultură arheologică.

CONCLUZII

Cercetarea de la Șura Mare – Strada Atelierului a continuat cu deschiderea unei noi suprafețe, S10, ce se întinde pe aproximativ 200 m și care a vizat verificarea situației arheologice sub ceea ce va fi un drum de acces. Suprafața a fost împărțită în mai multe carouri numerotate de la 1 la 9 cu dimensiunile de 7x7 m, iar de la 10 la 26 cu dimensiunile de 6x6 m. Diferențele de mărimi se datorează locuințelor din apropierea suprafeței cercetate, unde începând de la caroul 10 erau practic la câțiva centimetrii de sit și adâncirea putea să pună în pericol de alunecare de teren a gardurilor și a fundațiilor de beton. Prin urmare de la gard până la săpătura propriu-zisă a fost lăsat un martor de 1 m.

Adâncirea în suprafață a variat de la -136 cm în caroul 1 la -75 cm în caroul 10, dar și la adâncimi mari de -370 cm în complexul CX2 din carourile 13-14, ca apoi să se revină la adâncimi de -65-100 cm în carourile următoare. Adâncirea s-a oprit de fiecare la steril arheologic, o argilă galbenă nisipoasă sau galbenă-maronie.

Relieful zonei este unul de platou cu o pantă care scade spre nord, cu vârful nivelat în zona carourilor 8-10 și cu o pantă care coboară din nou spre sud. De asemenea suprafața S10 se încheie înspre sud începând de la carourile 24-26 într-o zonă cu depunere mare de argilă nisipoasă ce pare a fi fost o scurgere de pe panta sitului.

În urma cercetării arheologice rezultatele au fost interesante și confirmă în mare parte rezultatele de la cercetarea celor 9 parcele din februarie-martie, dar arată în același timp zone de locuire romane, din preistorie, dar și un amestec cultural. Cercetarea a arătat existența unui strat cultural arheologic preistoric reprezentat prin fragmente ceramice din preistorie din perioade diferite (perioada bonz târziu și Hallstatt timpuriu, culturile Basarabi și/sau Noua) și a unui strat de cultură din epoca romană (secolele II-III). Stratul de cultură roman suprapune adesea stratul de preistorie, dar în același timp stratul de cultură din preistorie este deranjat de intervențiile din perioada romană. Sunt porțiuni ale suprafeței unde stratul de cultură arheologic este foarte slab vizibil și chiar dispare.

Cercetarea arheologică a dezvelit existența a 9 complexe pe această suprafață S10, din care unul a arătat că este un vas din perioada romană (CX3), iar altele sunt gropi de extragere a lutului (CX4-CX8). Totuși a fost cercetată și o locuință din

perioada romană (CX1) și un cenușar ce ține de perioada preistorică (CX2). Fără o utilitate clară este CX9, complex care arată mai degrabă existența unor țevi contemporane ce au fost scoase, forma sinuoasă și bucățile de cărămidă indică o utilitate contemporană.

BIBLIOGRAFIE

Surse istoriografice

Luca, Sabin Adrian, Pinter Zeno Karl, Georgescu Adrian, *Repertoriul arheologic al Județului Sibiu*, Sibiu, 2003.

Dumitru Popa, *Villae, vici, pagi: așezările rurale din Dacia romană intracarpatică*, Sibiu, 2002.

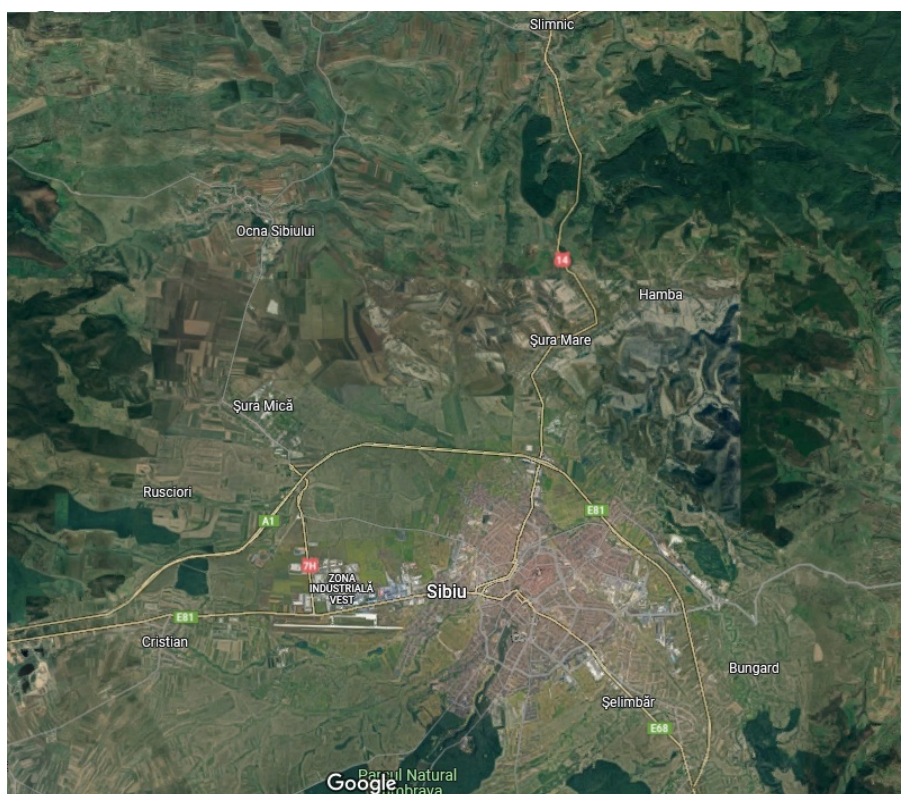
(<https://magazines.ulbsibiu.ro/arheologie/publicatii/bibliotheca/popa/cuprins.htm>)

Laurențiu Radu, Aurel Stănică, *Un cuptor pentru ars ceramice descoperit la Noviodunum*, în *Pontica*, XLV, 2012, p. 477-488.

Surse online

<http://ran.cimec.ro/sel.asp>

Anexe

Harta 1. Localizarea localității Șura Mare.

Harta 2. Detaliu cu localitatea Șura Mare.

Harta 3. Alte puncte cercetate de pe strada Atelierului (5A, 5B, 9C, 11D), în anii precedenți, în care au ieșit materiale preistorice. Amplasarea celor 9 suprafețe cercetate în paralel cu drumul de acces.

Harta 4. Localizarea sitului în teren: S1-S10.

Harta 5. Dispunerea carourilor în S10.

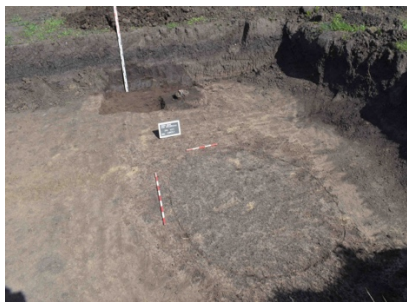
Harta 6. Complexele din suprafața S10.

Harta 7. Poziționarea S10 în cadrul sitului Sura Mare – Str. Atelierului.

Imag. 1. Decaparea carourilor 1-5. S-a constatat că la carourile 1-2 e nevoie de o adâncire suplimentară.

Imag. 2. În urma adâncire suplimentare din carourile 1-2 s-au conturat două complexe numite mai târziu X3 și CX4.

A

B

Imag. 3. Continuarea adâncirii (A) în carourile 6-12 a dezvelit existența unui nou complex (B) la caroul 8, complex numit mai târziu CX1. În carourile 9-12 s-a continuat adâncirea până la sterilul arheologic. Nu au mai ieșit complexe.

Imag. 4. Între carourile 12-14 s-a conturat un nou complex (CX2) de dimensiuni aprox. 12x6 m.

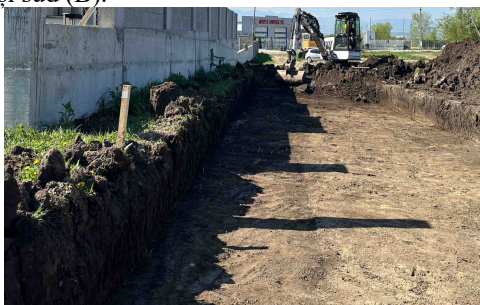

A

B

Imag. 5. Adâncirea a continuat dincolo de CX2 până la sterilul arheologic. Vedere dinspre nord (A) și sud (B).

Imag. 6. Adâncirea a continuat până la caroul 26. Au fost identificate alte complexe (CX5-CX9).

A

B

C

Imag. 7. Caroul 1 la final. Vedere generală dinspre sud-vest (C), profilul de est (A) și profilul de vest cu CX4 (B).

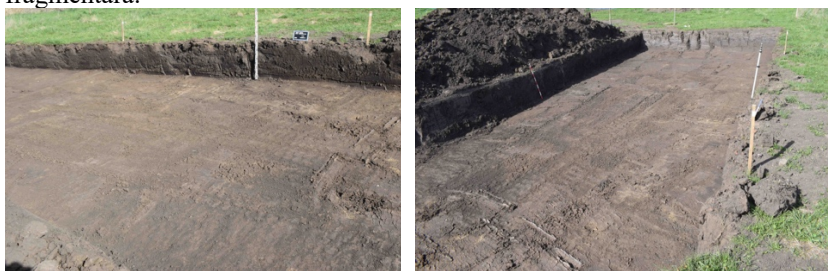
Imag. 8. Conturarea complexului CX2 în cadrul caroului 1.

Imag. 9. Adâncire pe jumătatea de est a complexului. În pământul îndepărtat nu au ieșit materiale arheologice.

Imag. 10. Detalii cu complexul CX4. Un vas din perioada romană în stare fragmentară.

A

B

Imag. 11. Caroul 2 la final. Vedere generală dinspre vest (A) și dinspre sud (B).

A

B

Imag. 12. Caroul 3 la final. Vedere generală dinspre sud (A-B).

A

B

Imag. 13. Caroul 4 la final. Vedere generală dinspre sud (A-B).

A

B

Imag. 15. Caroul 6 la final. Vedere generală dinspre sud (A). Profilul de est (B).

Imag. 16. Caroul 7 la final. Vedere generală dinspre sud.

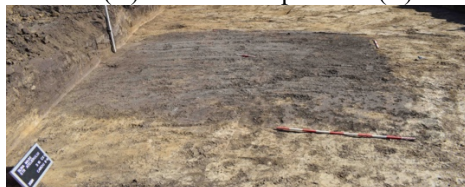

A

B

Imag. 17. Carourile 8 și 9 la final. Profilul de vest (A). Vedere dinspre nord (B).

Imag. 18. Complexul CX1 la conturare.

Imag. 19. Complexul CX1 după adâncire intermediară pe jumătate din suprafața acestuia.

Imag. 20. Complexul CX1 la final. Locuință din perioada romană.

A

C

Imag. 21. Caroul 10. Privire dinspre sud-vest (A). Profilul de est (C).

A

Imag. 22. Caroul 11. Privire dinspre nord-est (A).

A

B

Imag. 23. Caroul 12. Privire dinspre sud-est (A) unde se poate observa sondajul efectuat de Muzeul Astra Sibiu.

Imag. 24. Carourile 13-14 cu complexul CX2. Vedere dinspre sud-vest (A) și dinspre nord-vest (B).

Imag. 25. Complexul CX2 la conturare.

A

B

Imag. 26. Complexul CX2 după o primă adâncire efectuată cu excavatorul. Suprafața a fost apoi răzuită manual în două etape din cauza vremii: prima dată suprafața înspre profilul de est (A) și apoi cea înspre profilul de vest (B). S-a observat un pământ negru afănat cu multe materiale arheologice în suprafața de est și un pământ negru lutos cu urme puternice de galben și rar materiale arheologice înspre vest.

A

B

C

D

Imag. 27. În urma adâncirii efectuate manual s-au observat aglomerări de diverse materiale arheologice ce au fost împărțite în alte complexe. În imagini detalii cu CX2B.

Imag. 28. Detalii cu CX2C.

Imag. 29. Detalii cu CX2D.

A

B

Imag. 30. Adâncire în partea de nord a CX2 unde s-a evidențiat CX2A (imag. B) și s-a conturat mult mai clar marginea acestui complex (imag. A).

Imag. 31. Detalii cu CX2A.

Imag. 32. După o altă adâncire CX2A a fost evidențiat mult mai bine. Detalii.

Imag. 33. După demontarea lui CX2B sub acesta s-a conturat și a fost evidențiată o aglomerare de cărbune și cenușă cu câteva fragmente ceramice, numită CX2B1.

Imag. 34. După o nouă adâncire manuală avem conturată forma lui CX2C, ce este un vas păstrat parțial *in situ*.

Imag. 35. Detalii cu CX2C *in situ* și după înlăturarea pământului din interiorul vasului.

A

B

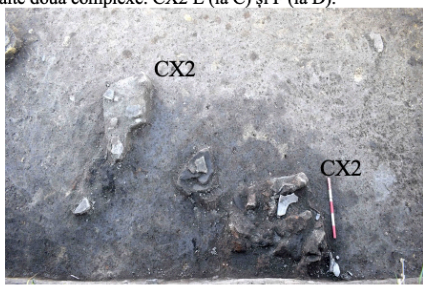

C

D

Imag. 36. Pentru a avea un control asupra săpăturii, ne-am adâncit înspre profilul de est unde pământul era mult afănat cu materiale arheologice. S-au conturat alte două complexe: CX2 E (la C) și F (la D).

Imag. 37. Detalii cu CX2E și CX2F.

Imag. 38. CX2E1. După o nouă adâncire și demontarea lui CX2F s-a constatat că CX2E este mult mai întins prezentând o aglomerare de fragmente ceramice, cărbune și lut ars.

A

B

Imag. 39. S-a continuat cu adâncirea pe suprafața de vest (A), ca apoi să ne adâncim pe suprafața de est (B).

Imag. 40. Adâncire pe jumătate de sud a suprafeței de est. Diverse adâncimi.

Imag. 41. În jumătatea de sud a suprafeței de est ne-am adâncit până la galben. Nu au ieșit alte complexe, dar au mai cost culese materiale arheologice.

Imag. 42. Săpătura în CX2 a continuat cu adâncirea în jumătatea de nord a suprafeței de est.

Imag. 43. Complexul CX2 la final. Detalii.

□

Imag. 44. Detalii cu CX2 la final.

Imag. 45. Profilul de est al CX2 și al carourilor 13-14.

Imag. 46. Profilul de vest al complexului CX2 și al carourilor 13-14.

A

B

Imag. 47. Caroul 15. Profilul de vest (A) și de est (B).

Imag. 48. Caroul 16. Privire dinspre sud-vest.

Imag. 49. Caroul 17. Vedere dinspre sud-est.

Imag. 50. Caroul 18. Privire dinspre sud-vest. Profilul de est (B) și de vest (C).

Imag. 51. Vedere dinspre nord-est.

Imag. 52. Conturarea complexului CX8.

Imag. 53. Adâncire pe jumătate de sud. Au ieșit doar câteva fragmente ceramice romane.

Imag. 54. A fost golit întreg complexul. Nu au fost obținute informații suplimentare.

Imag. 55. Complexul CX9 cu un sondaj de verificare. Complexul este un șanț ce a ținut cel mai probabil de o țeavă de apă. În sondaj au fost găsite cărămizi contemporane.

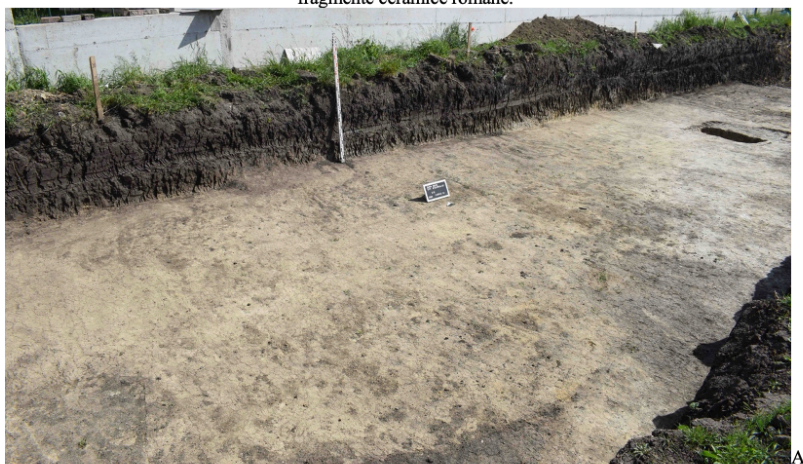
Imag. 56. Caroul 20. Vedere dinspre nord-est (A) și sud-est (B). Profilul de est (C) și de vest (D).

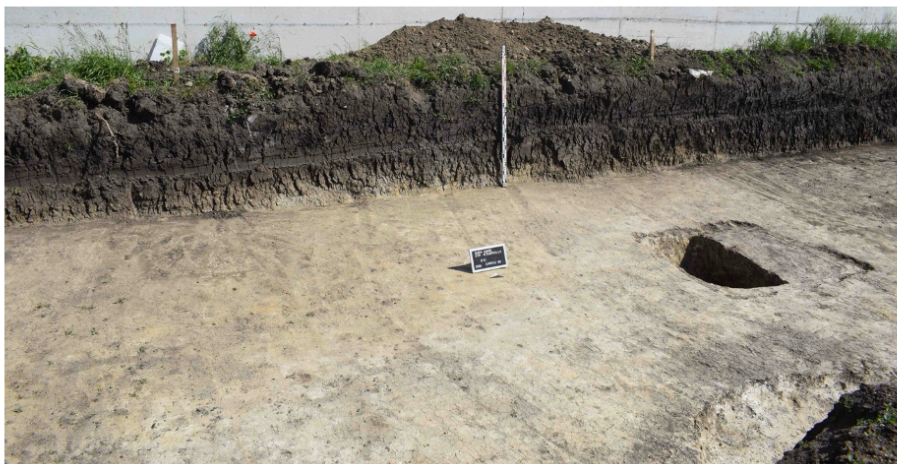
Imag. 57. CX5 la conturare.

Imag. 58. Adâncire în CX5 pe jumătatea de sud a complexului. Materialul arheologic a fost constituit din câteva fragmente ceramice romane.

Imag. 59. Caroul 21. Privire dinspre nord-vest (A) și sud-est (B). Profilul de est (C) și de vest (D).

Imag. 60. Vedere dinspre nord-vest (A) și sud-est (B). Profilul de est (C) și de vest (D).

Imag. 61. Conturarea complexului CX6.

Imag. 62. Adâncire pe jumătatea de nord a complexului. Au ieșit câteva fragmente ceramice romane.

Imag. 63. Conturarea complexului CX7.

Imag. 64. Adâncire în complex. Au fost culese fragmente ceramice din preistorie.

Imag. 65. Carourile 23-26. Vedere dinspre nord-vest (A). Profilul de est (B) și profilul de vest (C și D).

Fig. 66. Fragmente ceramice din caroul 13 CX2, adâncimi -110-150 cm.

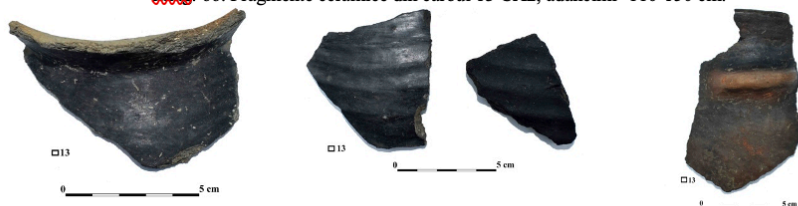

Fig. 67. Fragmente ceramice din caroul 13 CX2, adâncimi -170-190 cm.

Fig. 68. Fragment de vas cu toartă din CX2B, adâncimi -170-190 cm.

Imag. 69. Fragment de vas cu toartă din CX2C, adâncimi -170-190 cm.

Imag. 70. Fragment ceramice și bucăți de chirpici, din CX2D, adâncimi -150-170 cm.

Imag. 71. Fragmente ceramice din caroul 14, adâncimi -170-190 cm.

Imag. 72. Obiecte găsite în CX2: A- ac de păr; C-D fibulă (față-verso); B – obiect din lut (titirez ?).

Imag. 73. Lamă de cuțit găsit în preajma complexului 8 (carourile 18-19).

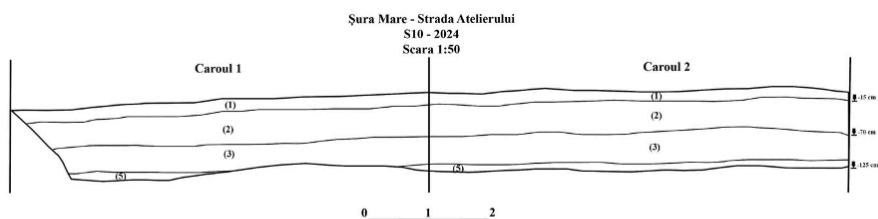

Fig. 1. Profilul de est al carourilor 1 (7x7 m) și 2 (7x7 m). Scara 1:50.
Legendă: (1) vegetal; (2) pământ negru cu rar materiale arheologice; (3) pământ maroniu fără materiale arheologice; (5) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

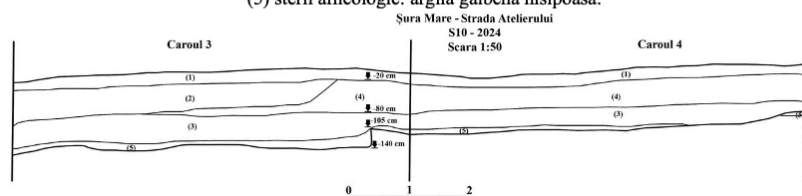

Fig. 2. Profilul de est al carourilor 3 (7x7 m) și 4 (7x7 m). Scara 1:50.
Legendă: (1) vegetal; (2) pământ negru cu rar materiale arheologice; (3) pământ maroniu fără materiale arheologice; (4) pământ negru fără materiale arheologice; (5) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

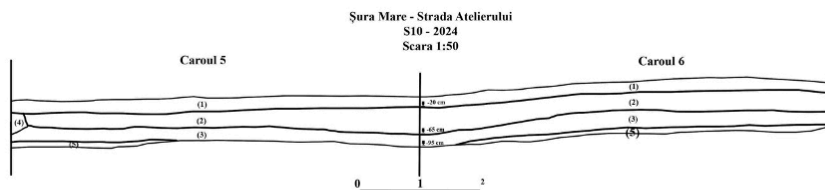

Fig. 3. Profilul de est al carourilor 5 (7x7 m) și 6 (7x7 m). Scara 1:50.
Legendă: (1) vegetal; (2) pământ negru cu rar materiale arheologice; (3) pământ maroniu fără materiale arheologice; (4) pământ negru fără materiale arheologice; (5) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

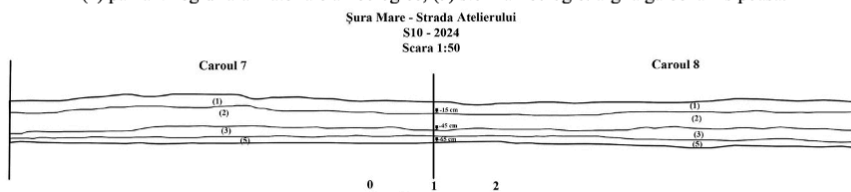

Fig. 4. Profilul de est al carourilor 7 (7x7 m) și 8 (7x7 m). Scara 1:50.
Legendă: (1) vegetal; (2) pământ negru cu rar materiale arheologice; (3) pământ maroniu fără materiale arheologice; (5) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

Șura Mare - Strada Atelierului
S10 - 2024
Scara 1:50

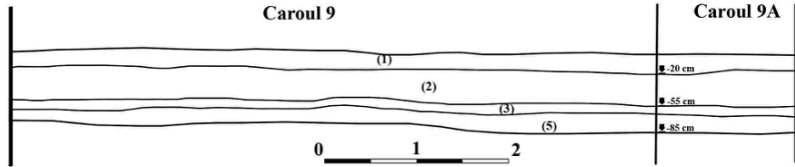

Fig. 5. Profilul de est al carourilor 9 (7x7 m) și 9A (1.5x6 m). Scara 1:50.
Legendă: (1) vegetal; (2) pământ negru cu rar materiale arheologice; (3) pământ maroniu fără materiale arheologice; (5) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

Șura Mare - Strada Atelierului
S10 - 2024
Scara 1:50

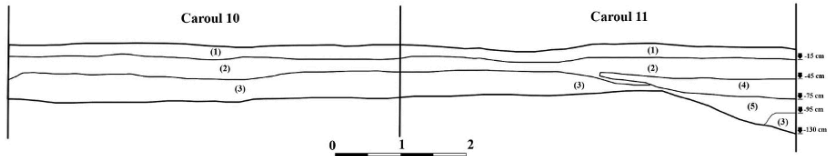

Fig. 6. Profilul de est al carourilor 10 (6x6 m) și 11 (6x6 m). Scara 1:50.
Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă; (4) strat de cultură: pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistoric); (5) pământ maroniu fără materiale arheologice.

Șura Mare - Strada Atelierului
S10 - 2024
Scara 1:50

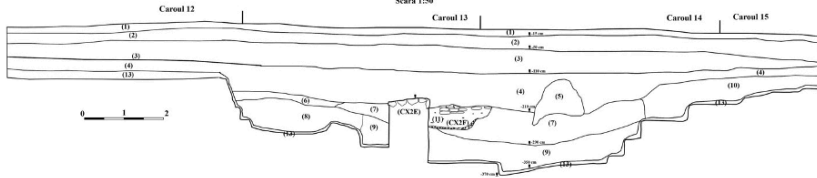

Fig. 7. Profilul de est al carourilor 12 (6x6 m), 13 (6x6 m) și 14 (6x6 m). Scara 1:50.
Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) pământ negru cu materiale arheologice (nivel roman); (4) pământ negru cu pigment galben ce conține materiale arheologice (nivel preistoric) și cu urme de cărbune; (5) groapă: pământ galben cu pigment negru; (6) lentilă de pământ galben; (7) pământ negru afânat cu urme de cărbune și cu oase de animale + materiale arheologice (preistoric); (8) pământ negru amestecat cu galben și cu materiale arheologice (preistoric); (9) pământ galben amestecat cu negru și rar cu materiale arheologice (preistoric); (10) pământ negru afânat cu urme de galben și cu materiale arheologice (preistoric); (11) CX2F: pământ cu cărbune și pigment de lut ars și cu fragmente ceramice (preistoric); (12) CX2E: bucăți de lut ars roșatic cu fragmente ceramice (preistoric); (13) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

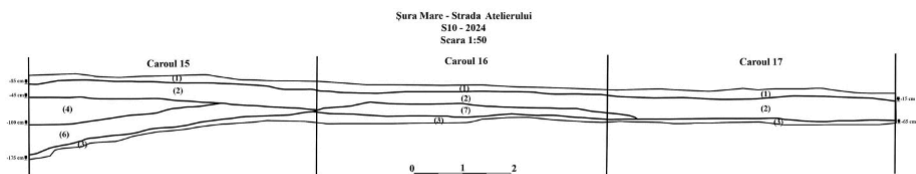

Fig. 8. Profilul de est al carourilor 15 (6x6 m), 16 (6x6 m) și 17 (6x6 m). Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă; (4) strat de cultură: pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistoric); (6) pământ negru cu urme de galben și cu materiale arheologice (nivel preistoric); (7) pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (nivel roman).

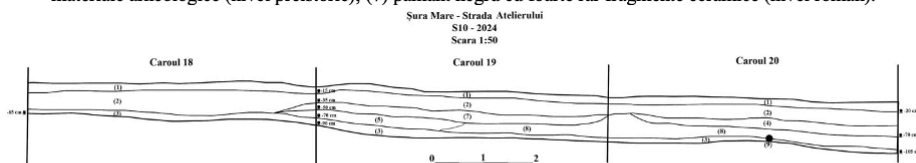

Fig. 9. Profilul de est al carourilor 18 (6x6 m), 19 (6x6 m) și 20 (6x6 m). Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă; (4) strat de cultură: pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistoric); (5) pământ maroniu fără materiale arheologice; (7) pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (nivel roman); (8) pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice; (9) țevă de apă/gaz.

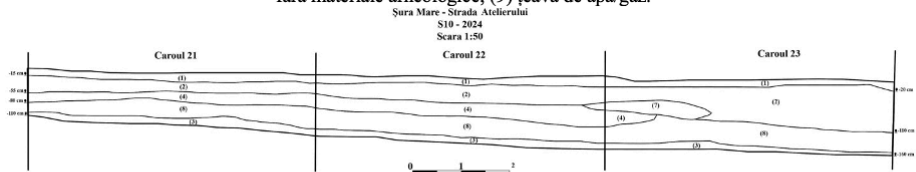

Fig. 10. Profilul de est al carourilor 21 (6x6 m), 22 (6x6 m) și 23 (6x6 m). Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă; (4) strat de cultură: pământ negru cu materiale arheologice (nivel preistoric); (7) pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (nivel roman); (8) pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice.

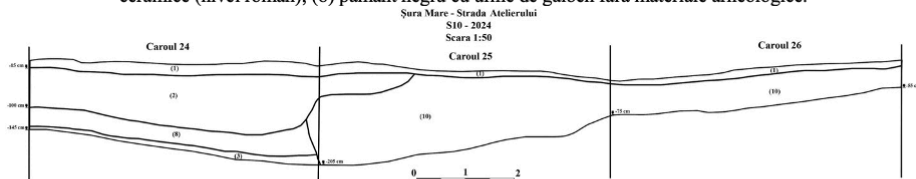

Fig. 11. Profilul de est al carourilor 24 (6x6 m), 25 (6x6 m) și 26 (6x6 m). Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă; (8) pământ negru cu urme de galben fără materiale arheologice; (10) pământ galben nisipos fără materiale arheologice.

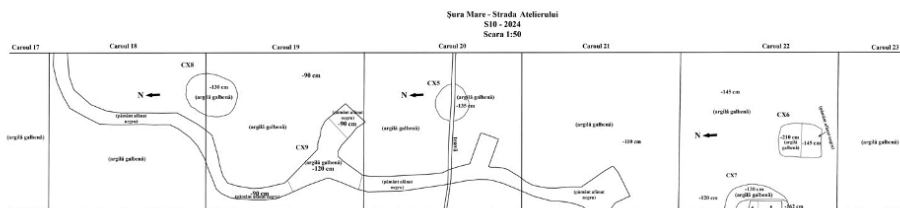

Fig. 12. Desen în plan al complexelor CX5, CX6, CX7, CX8 și CX9. Scara 1:50.

Șura Mare - Strada Atelierului

S10 - 2024

CX7 - profil vest

Scara 1:50

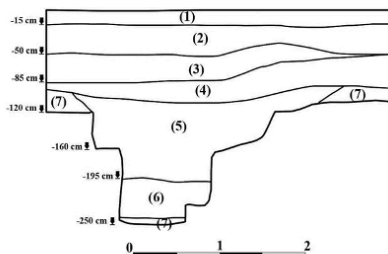

Fig. 13. Profilul de vest al complexului CX7. Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru afânat fără materiale arheologice; (3) pământ negru afânat cu rar materiale arheologice (nivel roman); (4) pământ negru cu urme de galben și rar materiale arheologice (nivel preistoric); (5) pământ negru amestecat cu galben și rar fragmente ceramice (preistoric); (6) pământ galben cu urme de negru; (7) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

Șura Mare - Strada Atelierului

S10 - 2024

Scara 1:50

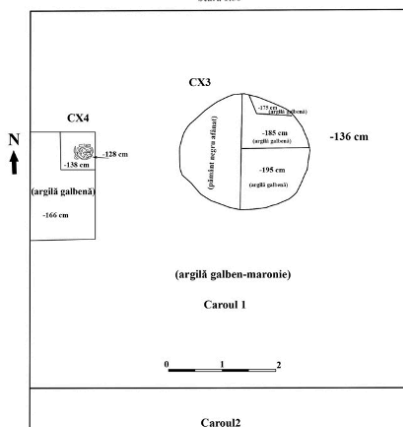

Fig. 14. Complexele CX3 și CX4 din Caroul 1. Scara 1:50.

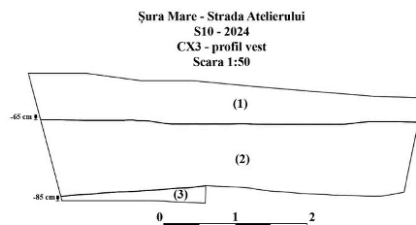

Fig. 15. Complexul CX3 – profilul de vest. Scara 1:50.

Legenda: (1) pământ negru cu foarte rar fragmente ceramice (romane); (2) pământ negru cu urme de galben; (3) steril arheologic: pământ galben lutos.

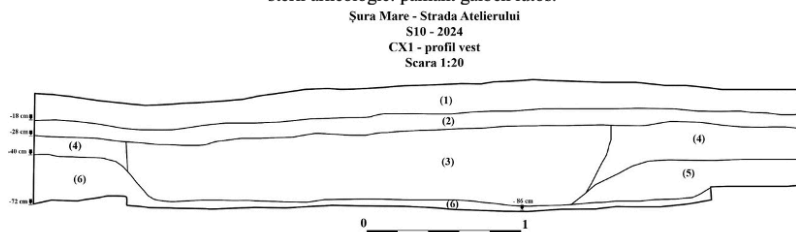

Fig. 16. Complexul CX1 – profilul de vest. Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru afănat fără materiale arheologice; (3) pământ negru cu densitate de materiale arheologice (nivel roman); (4) pământ negru cu foarte rar materiale arheologice (romane); (5) argilă maronie cu pietriș; (6) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

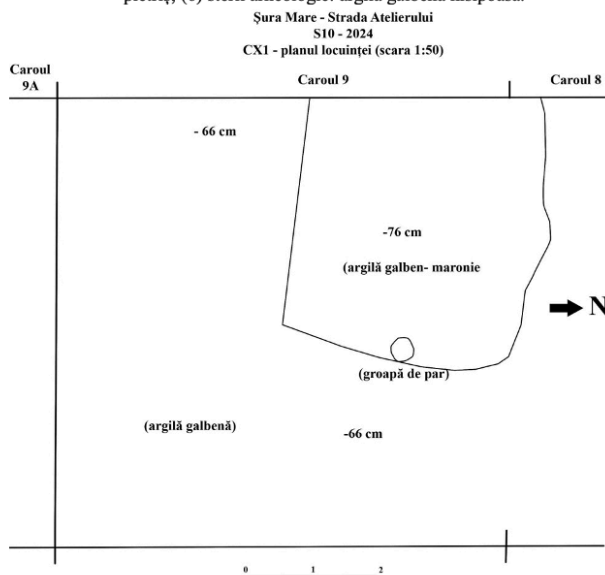

Fig. 17. Complexul CX1. Desen în plan al locuinței. Scara 1:50.

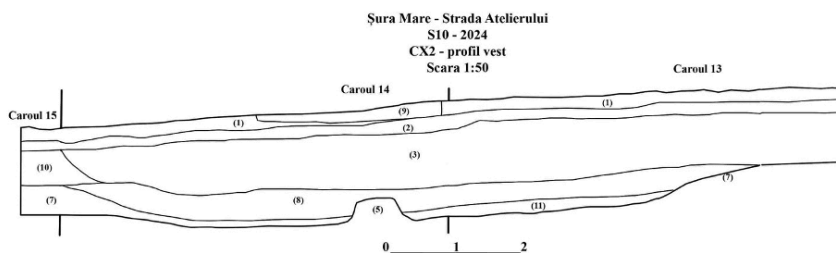

Fig. 18. CX2 – profilul de vest. Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ afănat fără materiale arheologice; (3) pământ negru cu materiale arheologice (romane); (5) groapă: argilă galbenă cu urme de negru; (7) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă; (8) pământ negru amestecat cu galben și foarte rar materiale arheologice (preistorice); (9) groapă: pământ cu materiale contemporane; (10) pământ negru cu foarte rar materiale arheologice; (11) pământ galben cu urme de negru.

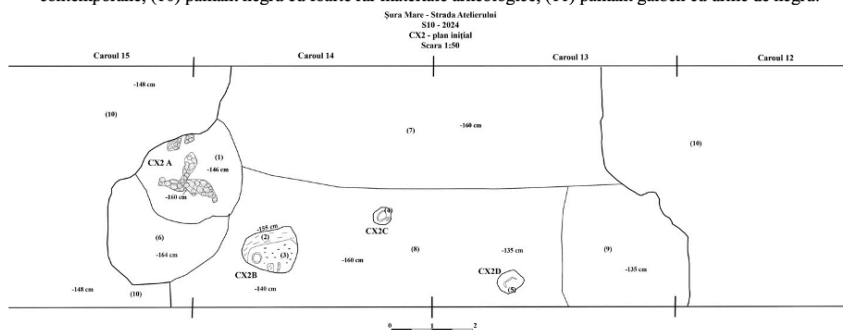

Fig. 19. CX2 – plan inițial cu evidențieri *in situ* a unor materiale arheologice. Adâncime -130-160 cm. CX2A - aglomerare de lut roșiatic cu fragmente ceramice (preistorice); CX2B – aglomerare de fragmente ceramice cu vas ceramic păstrat parțial *in situ*, cu și cu urme de cărbune. CX2C – vas ceramic păstrat parțial *in situ*. CX2D – fragment de vas ceramice.

Legenda: (1) CX2A: pământ negru cu urme de cărbune, urme de lut ars și fragmente ceramice; (2) CX2B: pământ cu multă cenușă (?) de culoare galben-maronie și cu cărbune; (3) CX2B: pământ cu urme de cărbune, fragmente ceramice din preistorie și oase de animale; (4) pământ negru cu urme de galben și cu materiale arheologice din preistorie; (5) CX2C: pământ negru cu urme de galben și cu materiale arheologice din preistorie; (6) argilă galbenă amestecată cu negru; (7) pământ negru amestecat cu galben; (8) pământ negru afănat cu materiale arheologice din preistorie; (9) pământ negru lutos cu rar materiale arheologice; (10) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

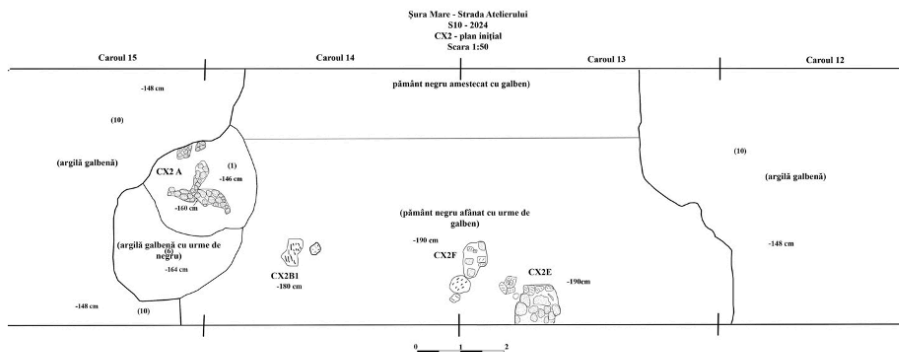

Fig. 20. CX2 – plan intermediar al complexului. Adâncime -190 cm NCA. Scara 1:50. CX2A - aglomerare de lut roșiatic cu fragmente ceramice (preistorie); CX2B1 – aglomerare de cărbune ce a ieșit sub CX2B. CX2E: aglomerare de lut ars cu fragmente ceramice. CX2F – aglomerare de fragmente ceramice și cu cărbune.
Legenda: (1) CX2A: pământ negru cu urme de cărbune, urme de lut ars și fragmente ceramice; (6) argilă galbenă amestecată cu negru; (10) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.

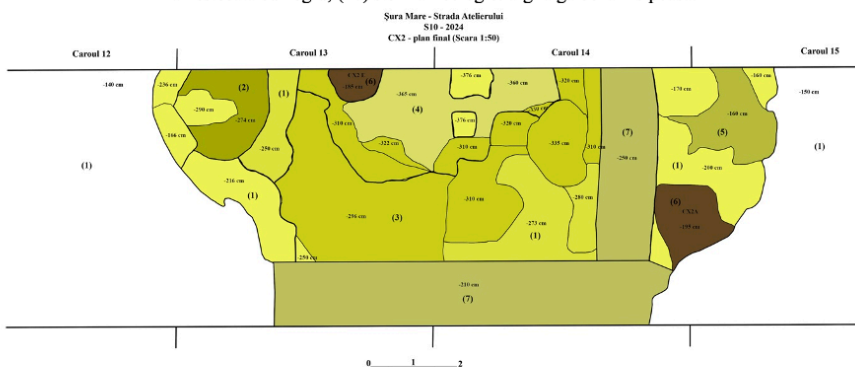

Fig. 21. Complexul CX2 la final cu diverse adâncimi ce arată prezența a numeroase gropi de extragere a lutului. Adâncimi între -200-376 cm. Au fost păstrat *in situ* CX2A și CX2E.
Legenda arată diverse nuanțe ale argilei galbene ce este steril arheologic: (1) argilă galbenă nisipoasă; (2) argilă de un galben închis; (3) argilă galben-maronie lutoasă; (4) argilă galbenă cu pigment negru; (5) argilă galbenă pigmentată; (6) pământ negru afânat ce ține de complexe; (7) argilă galbenă cu urme de negru (trepte de ieșire).

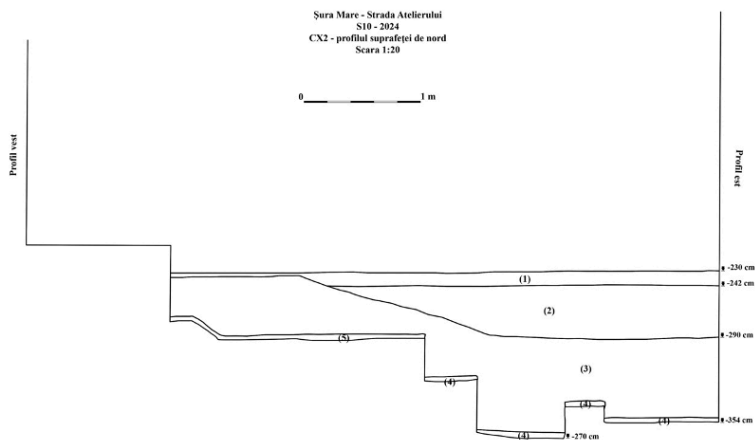

Fig. 22. CX2 – profil intermediar al suprafeței de nord al complexului înainte de adâncire pe această suprafață.
Legenda: (1) pământ negru afânat cu materiale arheologice din preistorie; (2) pământ negru afânat cu urme de galben și materiale arheologice din preistorie; (3) pământ negru-lutos amestecat cu galben și rar fragmente ceramice; (4) steril arheologic: argilă galbenă-prăfoasă; (5) steril arheologic: argilă galben-maronie.

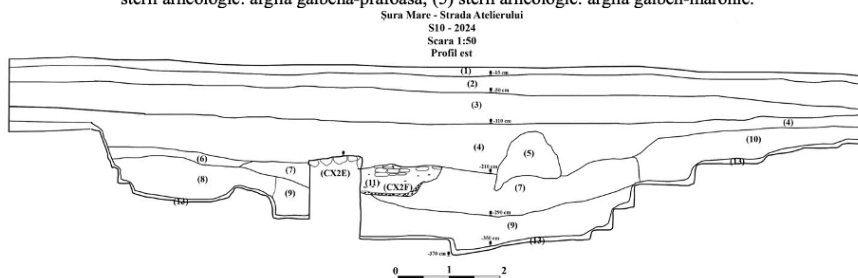

Fig. 23. Profilul de est al CX2. Scara 1:50.

Legenda: (1) vegetal; (2) pământ negru fără materiale arheologice; (3) pământ negru cu materiale arheologice (nivel roman); (4) pământ negru cu pigment galben ce conține materiale arheologice (nivel preistoric) și cu urme de cărbune; (5) groapă: pământ galben cu pigment negru; (6) lentilă de pământ galben; (7) pământ negru afânat cu urme de cărbune și cu oase de animale + materiale arheologice (preistorie); (8) pământ negru amestecat cu galben și cu materiale arheologice (preistorie); (9) pământ galben amestecat cu negru și rar cu materiale arheologice (preistorie); (10) pământ negru afânat cu urme de galben și cu materiale arheologice (preistorie); (11) CX2F: pământ cu cărbune și pigment de lut ars și cu fragmente ceramice (preistorie); (12) CX2E: bucăți de lut ars roșiatic cu fragmente ceramice (preistorie); (13) steril arheologic: argilă galbenă nisipoasă.